

CSYSTEMS™

PROGRAMSKI PAKET ZA KNJIGOVODSTVO

COBA Systems

KNJIGOVODSTVO PROIZVODNJE

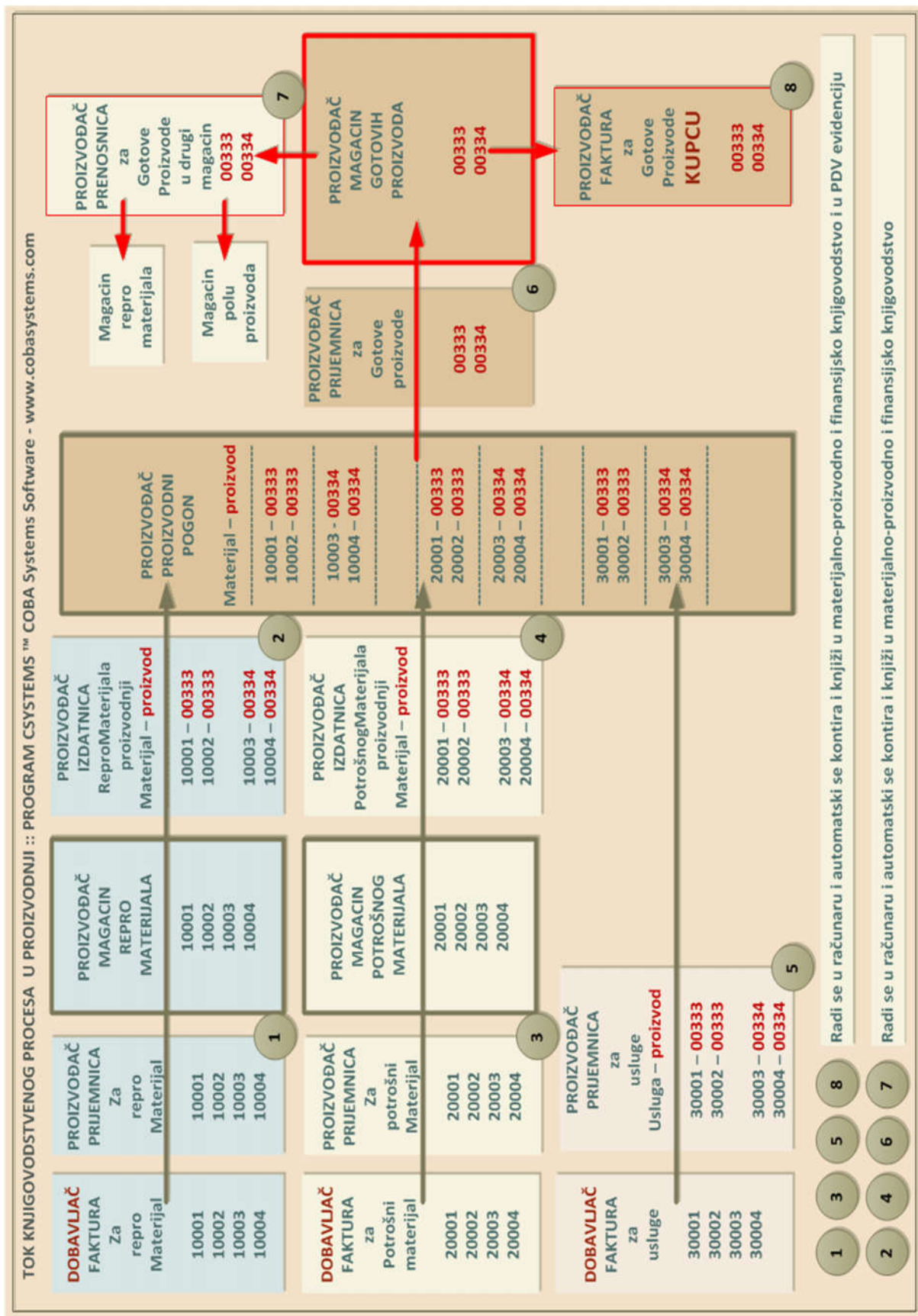
DEO 1

ELEMENTI PROIZVODA

EVIDENCIJA

**MATERIJALA, REPROMATERIJALA I SIROVINA,
USLUGA TREĆIH LICA I UTROŠENIH RADNIH SATI
KOJI SE UGRAĐUJU U CENU KOŠTANJA PROIZVODA**

ORGANIZACIJA KNJIGOVODSTVENE DOKUMENTACIJE U PROIZVODNJI

EVIDENCIJA MATERIJALA, REPROMATERIJALA I SIROVINA, USLUGA TREĆIH LICA I UTROŠENIH RADNIH SATI KOJI SE UGRAĐUJU U CENU KOŠTANJA PROIZVODA

Nabavna cena materijala koristi se prilikom obračuna izlaza materijala za utrošak u proizvodnji drugih proizvoda (ili kod prodaje materijala). Materijal se po svojoj nabavnoj vrednosti ugrađuje u supstancu novog proizvoda. Troškovi nabavke materijala određuju vrednost zaliha materijala u knjigama u bilansu stanja. Dakle, nabavna vrednost materijala je temeljni parametar kod obračuna izlaza sa zaliha kada je u pitanju obračun cene koštanja gotovih proizvoda ili kada je u pitanju prodaja materijala.

Ovde će biti reči o vođenju zaliha repromaterijala u magacinima repromaterijala u proizvodnim firmama po stvarnim nabavnim cenama (prosečnim nabavnim cenama) odnosno o prijemu i izdavanju (utrošku) repromaterijala, i o načinu obavljanju tog posla putem knjigovodstvenog softvera **CSYSTEMS**.

Način vođenja evidencije:

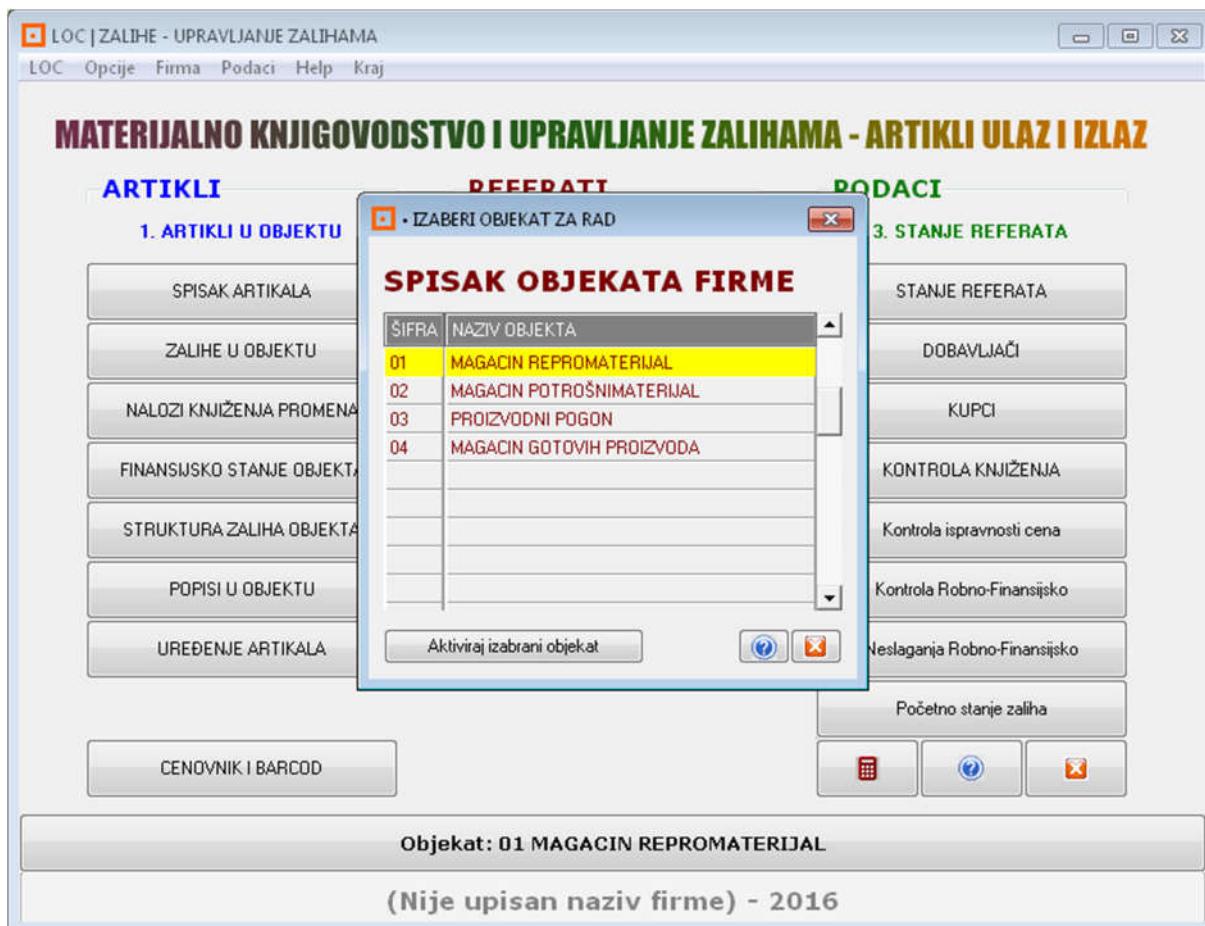
- 1. materijala, repromaterijala i sirovina koje se troše za proizvod**
- 2. usluga trećih lica koje su izvršene za proizvod**
- 3. radnih sati koji su utrošeni za proizvod,**

vrši se u programu **CSYSTEMS** putem knjigovodstvenih dokumenata čiji je naziv i tok prikazan na uvodnoj slici: **TOK KNJIGOVODSTVENOG PROCESA U PROIZVODNJU**, a čije se formiranje i funkcionisanje opisuje u ovom uputstvu.

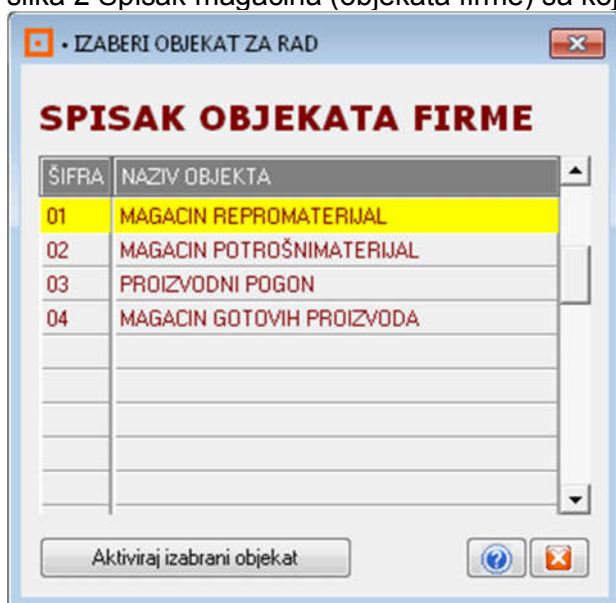
Umesto uvoda, uz ovaj deo je dat izvod iz strukovne literature i postojećih propisa ovde u prilogu **PRILOG A**

OBJEKTI KOJI UČESTVUJU U KNJIGOVODSTVU PROIZVODNJE

Slika 1 Program za magacinsko knjigovodstvo i spisak magacina sa kojim se radi Organizacija objekata firme bi trebala da bude slična ovoj prikazanoj u primeru:

slika 2 Spisak magacina (objekata firme) sa kojima se radi

Može se raditi sa većim brojem magacina repromatrijala i magacina potrošnog materijala, kao i proizvodnih pogona i magacina gotovih proizvoda.

MAGACIN REPROMATERIJALA

slika 3. REGISTAR OBJEKATA I KARTICA MAGACINA REPROMATERIJALA
Upisati sve podatke a posebno podatke koji prate robu i proizvode

KARTICA OBJEKTA

OZNAKE OBJEKTA

Šifra objekta

Tip objekta - oznaka i naziv tipa objekta

Tip objekta - vrsta

Tip objekta - cena zaliha

Tip objekta - oznaka cene zaliha

Konto objekta u Glavnoj knjizi Glavna Knjiga je isključena

Podaci koji se štampaju na dokumentima koji prate robu i proizvode:

Naziv objekta

Šifra Lokacije ili opštine

Naziv Lokacije ili opštine

Mesto objekta

Adesa objekta

Telefon objekta

Računopolagač: prezime i ime

Računopolagač: JMBG ili Br.Lk.

Računopolagač: Telefon

COBA Systems Software CSYSTEMS™

Ovaj magacin mora da postoji i kao posebna prostorija i knjigovodstveno

PROIZVODNI POGON

slika 4. REGISTAR OBJEKATA I KARTICA PROIZVODNOG POGONA
Upisati sve podatke

KARTICA OBJEKTA

OZNAKE OBJEKTA

Šifra objekta

Tip objekta - oznaka i naziv tipa objekta

Tip objekta - vrsta

Tip objekta - cena zaliha

Tip objekta - oznaka cene zaliha

Konto objekta u Glavnoj knjizi Glavna Knjiga je isključena

Podaci koji se štampaju na dokumentima koji prate robu i proizvode:

Naziv objekta

Šifra Lokacije ili opštine

Naziv Lokacije ili opštine

Mesto objekta

Adesa objekta

Telefon objekta

Računopolagač: prezime i ime

Računopolagač: JMBG ili Br.Lk.

Računopolagač: Telefon

COBA Systems Software CSYSTEMS™

Ovaj proizvodni objekat mora da postoji i kao posebna prostorija i knjigovodstveno

MAGACIN GOTOVIH PROIZVODA

slika 5. REGISTAR OBJEKATA I KARTICA MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA
Upisati sve podatke

KARTICA OBJEKTA
✕

OZNAKE OBJEKTA

Šifra objekta

Tip objekta - oznaka i naziv tipa objekta

(PLC)

Tip objekta - vrsta

Tip objekta - cena zaliha

Tip objekta - oznaka cene zaliha

Konto objekta u Glavnoj knjizi Glavna Knjiga je isključena

Podaci koji se štampaju na dokumentima koji prate robu i proizvode:

Naziv objekta

Šifra Lokacije ili opštine

Naziv Lokacije ili opštine

Mesto objekta

Adesa objekta

Telefon objekta

Računopolagač: prezime i ime

Računopolagač: JMBG ili Br.Lk.

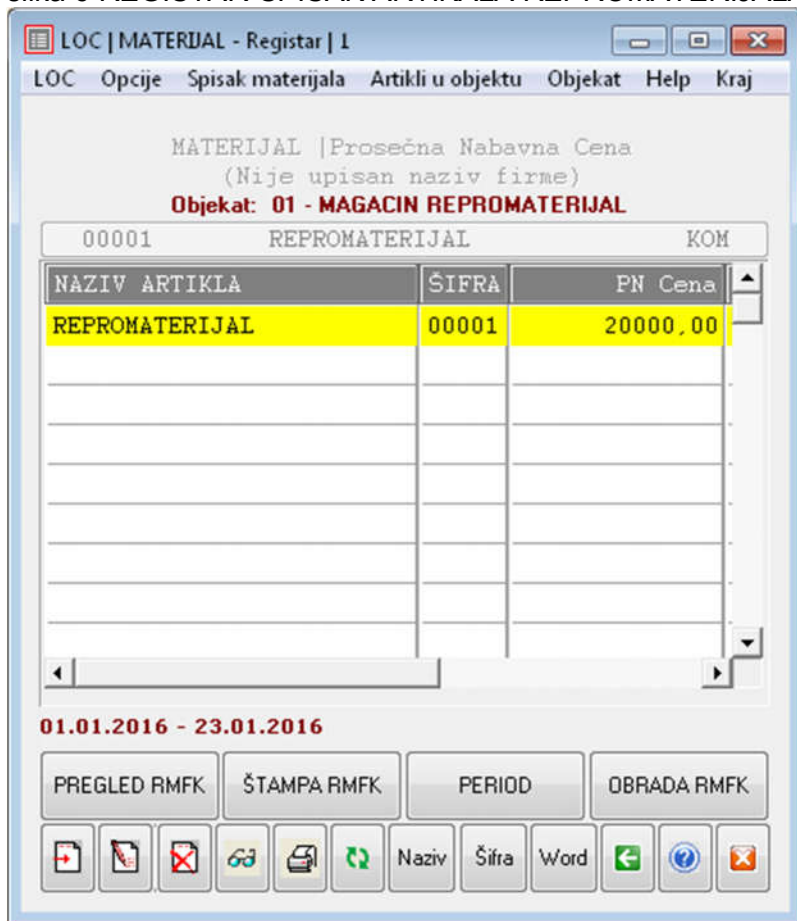
Računopolagač: Telefon

COBA Systems Software CSYSTEMS™

Ovaj magacin mora da postoji ili kao posebna prostorija i knjigovodstveno, ili samo knjigovodstveno - tamo gde se gotov proizvod radi po ugovoru za poznatog kupca i iz proizvodnje ide direktno poznatom kupcu

ARTIKLI - REPROMATERIJAL I SIROVINE

slika 6 REGISTRAR-SPISAK ARTIKALA REPROMATERIJALA

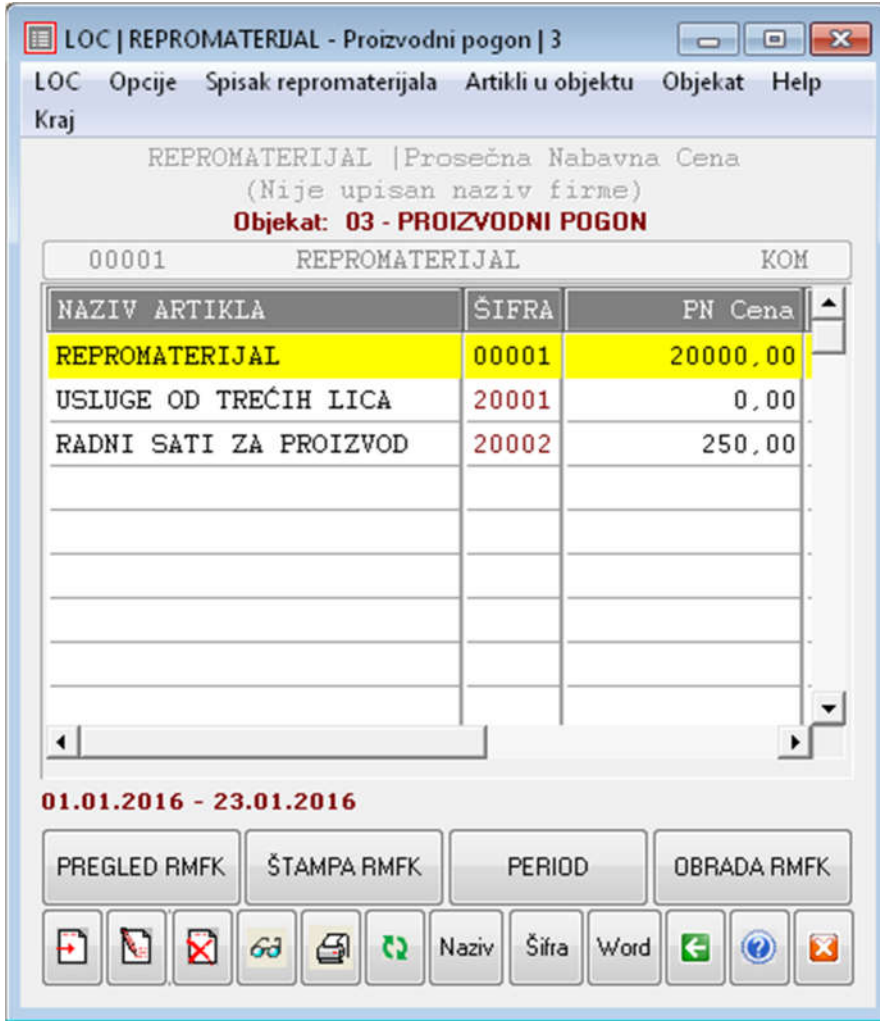
slika 7. REGISTRAR KARTICA (REGK) ARTIKLA REPROMATERIJALA

Veza je šifra repromaterijala koji može poslužiti kao zamena ili šifra proizvoda. Dobavljač je šifra dobavljača, tarifa se ne upisuje, vrsta artikla M = materijal obavezna je. Grupa je interna oznaka grupe artikala.

ARTIKLI - USLUGE ZA IZRADU PROIZVODA I RADNI SATI

slika 8 REGISTRAR-SPIŠAK USLUGA I SATI U PROIZVODNOM POGONU

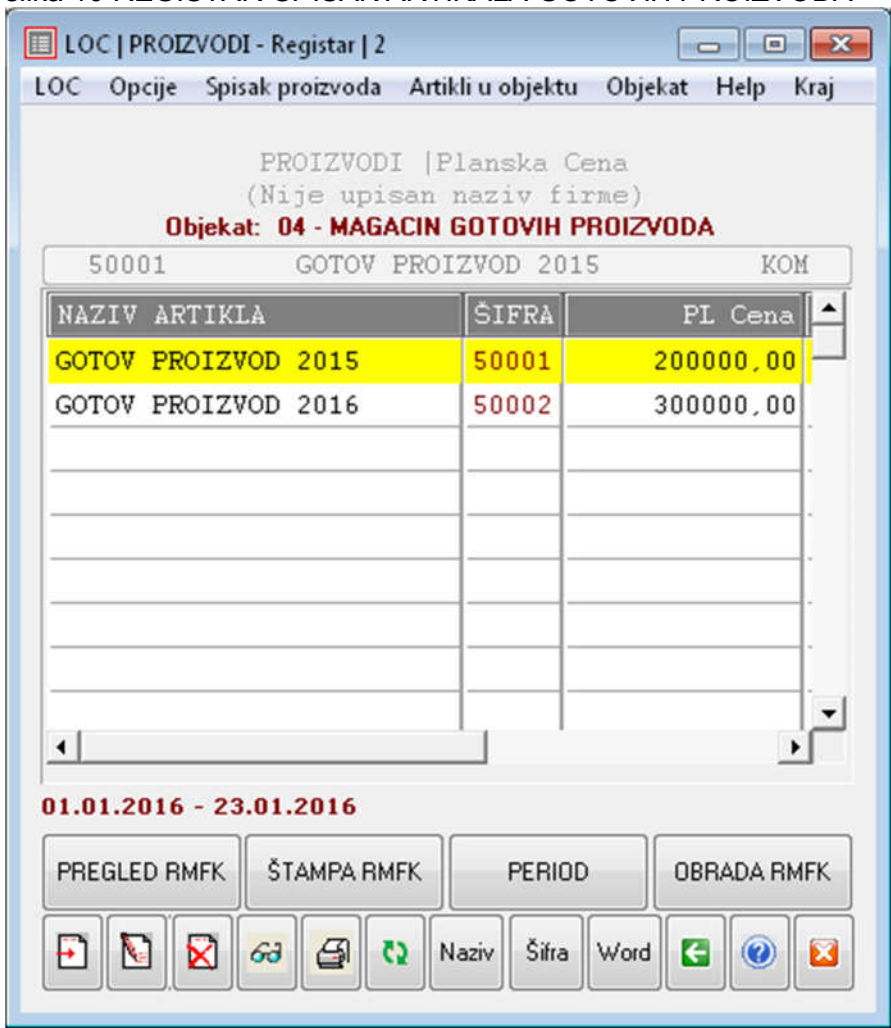
slika 9. REGISTRAR KARTICA (REGK) USLUGA I RADNIH SATI

Veza je šifra repromaterijala koji može poslužiti kao zamena ili šifra proizvoda. Dobavljač je šifra dobavljača, tarifa se ne upisuje, vrsta artikla U = usluga obavezna je. Grupa je interna oznaka grupe artikala.

ARTIKLI - GOTOVI PROIZVODI

slika 10 REGISTRAR-SPISAK ARTIKALA GOTOVIH PROIZVODA

slika 11. REGISTRAR KARTICA (**REGK**) ARTIKLA GOTOVOG PROIZVODA

Veza je šifra kupca ili bilo šta drugo. Dobavljač je šifra kupca, tarifa se ne upisuje, vrsta artikla P = proizvod obavezna je. Grupa je interna oznaka grupe artikala. Ovde je dat moguć primer za popunjavanje polja veza i dobavljač, a korisnik može osmisлити svoje podatke za to.

A. PRIJEMNICA REPROMATERIJALA

slika 12. OBRAZAC URAĐENE PRIJEMNICE MATERIJALA U MAGACIN 01

PRIJEMNICA MATERIJALA K01-0001

OTPREMN./FAKTURA RN.1234/2016 OD DATUMA 01.01.2016 PLAĆANJE DO DATUMA 01.01.2016
 DOBAVLJAČ: 0010 DOO ISPORUKA REPROMATERIJALA

ŠIFRA NAZIV ROBE - ARTIKLA	JMR T	PDU(%)	KOLIČINA	CENA FAKTURNA	TROŠKOVI	CENA NABAUNA
00001 REPROMATERIJAL	KOM	20.0	10.000	20000.00	0.00	20000.00

SPECIFIKACIJA PDU OSNOVICA I PDU PO TARIFAMA I STOPAMA

T STOPA	Prethodni PDU	Ukalkulisan PDU	Osnovica PDU	Urednost zaliha
20.0	40000.00	0.00	200000.00	200000.00
.	40000.00	0.00	200000.00	200000.00

STAVOVI ZA KNJIZENJE:

- Fakturna vrednost..... 200000.00 + 40000.00 = 240000.00
- Nabavna vrednost 200000.00
- Urednost zaliha 200000.00

B. ZALIHE MAGACINA MATERIJALA 01

slika 13. Robno Materijalno Finansijska Kartica Artikla Materijala posle knjiženja Prijemnice materijala u magacinsko knjigovodstvo **Magacina materijala 01**

Artikal : 00001 | REPROMATERIJAL | REPRO-MATE-RIJAL-12345678 | 1234567890123
 Jed.mere: KOM | Poreska grupa/tarifa i stopa : -20.00 %

NALOG	DATUM	VD DOKUMENT BR.	ULAZ	IZLAZ	ZALIHE		DUGUJE	POTRAZUJE	SALDO	
					CENA NABAUN	CENA PROSEC				
K01-0001	01.01.2016	KC K01-0001	10	0	10	20000.00	20000.00	200000.00	0.00	200000.00
			10	0	10			200000.00	0.00	200000.00

PROSEČNA NABAUNA CENA..... 20000.00 din.
 CENA zadnje promene..... 20000.00 din.
 ZALIHE..... 10 KOM
 UREDNOST ZALIHA..... 200000.00 din.

C. IZDATNICA REPROMATERIJALA

slika 14. OBRAZAC URAĐENE IZDATNICE REPROMATERIJALA IZ MAGACINA 01 U PROIZVODNI POGON 03

DATUM :02.01.2016

Izdatnica Repromaterijala Br. I01-0001

IZ MAGACIN MATERIJALA 01 ZA PROIZVODNI POGON 03

SIFRA NAZIV ROBE - ARTIKLA	JMR T	PDU %	KOLICINA	CENA PRODAJNA	UREDNOST	RABAT %	PDU	ZA POGON
00001 REPROMATERIJAL	KOM	20%	5.000	20000.00	100000.00	0.00 %	0.00	100000.00
					100000.00	0.00	0.00	100000.00

OBRADIO: PRIMIO NA PREVOZ: PRIMIO:

I Z D A O :
 Objekat : 01 MAGACIN REPROMATERIJAL KRAGUJEVAC Topolivnica 12
 Računopolagač: Jovanović Marko 1234567890123 034/212-3456 064/2185522

D. ZALIHE MAGACINA MATERIJALA 01

slika 15. Robno Materijalno Finansijska Kartica Artikla Materijala posle knjiženja Izdatnice materijala u magacinsko knjigovodstvo **Magacina materijala 01** sadrži svaki ulaz i svaki izlaz materijala po datumima ulaza i izlaza

OBJEKAT : 01 - MAGACIN REPRMATERIJAL

ROBNO MATERIJALNO FINANSIJSKA KARTICA Period: 01.01.2016-23.01.2016

Artikal : 00001 | REPRMATERIJAL | REPRO-MATE-RIJAL-12345678 | 1234567890123

Jed.mere: KOM | Poreska grupa/tarifa i stopa : -20.00 %

Prosečna Nabauna Cena											
NALOG	DATUM	UD DOKUMENT BR.	ULAZ	IZLAZ	ZALIHE	CENA	NABAUN	CENA PROSEC	DUGUJE	POTRAZUJE	SALDO
K01-0001	01.01.2016	KC K01-0001	10	0	10	20000.00	20000.00	20000.00	200000.00	0.00	200000.00
I01-0001	02.01.2016	FI 50001	0	5	5	20000.00	20000.00		0.00	100000.00	100000.00
			10	5	5				200000.00	100000.00	100000.00
PROSEČNA NABAUNA CENA.....			20000.00 din.								
CENA zadnje promene.....			20000.00 din.								
ZALIHE.....			5 KOM								
VREDNOST ZALIHA.....			100000.00 din.								

E. ZALIHE PROIZVODNOG POGONA 03

slika 16. Robno Materijalno Finansijska Kartica Artikla Materijala posle knjiženja Izdatnice materijala u magacinsko knjigovodstvo **Proizvodnog pogona 03** sadrži samo svaki ulaz materijala (povraćaj viška materijala je storno ulaza)

OBJEKAT : 03 - PROIZVODNI POGON

ROBNO MATERIJALNO FINANSIJSKA KARTICA Period: 01.01.2016-23.01.2016

Artikal : 00001 | REPRMATERIJAL | REPRO-MATE-RIJAL-12345678 | 1234567890123

Jed.mere: KOM | Poreska grupa/tarifa i stopa : -20.00 %

Prosečna Nabauna Cena											
NALOG	DATUM	UD DOKUMENT BR.	ULAZ	IZLAZ	ZALIHE	CENA	NABAUN	CENA PROSEC	DUGUJE	POTRAZUJE	SALDO
I01-0001	02.01.2016	FI 50001	5	0	5	20000.00	20000.00		100000.00	0.00	100000.00
			5	0	5				100000.00	0.00	100000.00
PROSEČNA NABAUNA CENA.....			20000.00 din.								
CENA zadnje promene.....			20000.00 din.								
ZALIHE.....			5 KOM								
VREDNOST ZALIHA.....			100000.00 din.								

F. TROŠKOVI MATERIJALA

slika 18. RMFK artikla Materijala u proizvodnom pogonu sadrži svaki ulaz materijala ili storno ulaza (povraćaj materijala) ali ne sadrži izlaze materijala, jer se materijal koji je ušao ugrađuje u proizvod a eventualni višak se vraća magacinu materijala

NALOG	DATUM	UD DOKUMENT BR.	ULAZ
I01-0001	02.01.2016	FI 50001	5

RMFK Materijala sadrži šifru proizvoda (proizvodnog naloga) **50001** za koji je materijal namenjen. Vezivanje svakog materijala, primljenog u proizvodni pogon, za odgovarajući proizvod, daje mogućnost dobijanja trenutne specifikacije količine i vrednosti svih materijala trebovanih i utrošenih za svaki pojedinačni proizvod.

G1. PRIJEMNICA ZA PROIZVODNI POGON

slika 19. PRIJEMNICA ZA TROŠKOVE USLUGA IZVRŠENIH NA IZRADI PROIZVODA OD STRANE TREĆIH LICA (DRUGE FIRME) JE TROŠAK ZA PROIZVODNI POGON 03
Usluge su izvršene za proizvod **50001**

DATUM : 05.01.2016

PRIJEMNICA ZA PROIZVODNI POGON K03-0001

OTPREMN./FAKTURA RN.12/2016-1 OD DATUMA 03.01.2016 PLAĆANJE DO DATUMA 01.04.2016
DOBAVLJAČ: 1001 DOO TERMIKUM KRAGUJEVAC

ŠIFRA	NAZIV ROBE - ARTIKLA	JMR	T	PDU(%)	KOLIČINA	CENA FAKTURNA	TROŠKOVI	CENA NABAUNA	GP	M
20001	USLUGE OD TREĆIH LICA			20.0	1.000	45000.00	0.00	45000.00	50001	0.

SPECIFIKACIJA PDU OSNOVICA I PDU PO TARIFAMA I STOPAMA

T STOPA	Prethodni PDU	Ukalkulisan PDU	Osnovica PDU	Urednost zaliha
20.0	0.00	0.00	45000.00	45000.00
.	0.00	0.00	45000.00	45000.00

STAVOVI ZA KNJIZENJE:

- Fakturna vrednost.....	45000.00 + 0.00 = 45000.00
- Nabavna vrednost	45000.00
- Urednost zaliha	45000.00

H1. EVIDENCIJA USLUGA PROIZVODNOG POGONA 03

slika 20. Posle knjiženja prve Prijemnice u magacinsko knjigovodstvo
Usluge su kao trošak ugrađene u proizvod **50001**

OBJEKAT : 03 - PROIZVODNI POGON

ROBNO MATERIJALNO FINANSIJSKA KARTICA Period: 01.01.2016-23.01.2016

Artikal : 20001 | USLUGE OD TREĆIH LICA | DOO TERMIKUM KRAGUJEVAC | TERMIČKA OBRADA
Jed.mere: | Poreska grupa/tarifa i stopa : -20.00 %

Prosečna Nabavna Cena

NALOG	DATUM	UD DOKUMENT BR.	ULAZ	IZLAZ	ZALIHE	CENA NABAUN	CENA PROSEC	DUGUJE	POTRAZUJE	SALDO
K03-0001	05.01.2016	KC K03-0001	1	0	1	45000.00	0.00	45000.00	0.00	45000.00
			1	0	1			45000.00	0.00	45000.00

PROSEČNA NABAUNA CENA.....	45000.00 din.
CENA zadnje promene.....	0.00 din.
ZALIHE.....	1
UREDOST ZALIHA.....	45000.00 din.

G2. PRIJEMNICA ZA PROIZVODNI POGON

slika 21. PRIJEMNICA ZA TROŠKOVE USLUGA IZVRŠENIH NA IZRADI PROIZVODA OD STRANE TREĆIH LICA (DRUGE FIRME) JE TROŠAK ZA PROIZVODNI POGON 03
Usluge su izvršene za proizvod **50001**

DATUM : 06.01.2016

PRIJEMNICA ZA PROIZVODNI POGON K03-0002

OTPREMN./FAKTURA RN.15/2016 OD DATUMA 06.01.2016 PLAĆANJE DO DATUMA 06.01.2016
DOBAVLJAČ: 1001 DOO TERMIKUM KRAGUJEVAC

ŠIFRA NAZIV ROBE - ARTIKLA	JMR T PDU(%)	KOLIČINA	CENA FAKTURNA	TROŠKOVI	CENA NABAUNA	GP	MI
20001 USLUGE OD TREĆIH LICA	20.0	1.000	33000.00	0.00	33000.00	50001	0

SPECIFIKACIJA PDU OSNOVICA I PDU PO TARIFAMA I STOPAMA

T STOPA	Prethodni PDU	Ukalkulisan PDU	Osnovica PDU	Urednost zaliha
20.0	6600.00	0.00	33000.00	33000.00
-	6600.00	0.00	33000.00	33000.00

STAVOVI ZA KNJIZENJE:

- Fakturna vrednost.....	33000.00	+ 6600.00 = 39600.00
- Nabauna vrednost.....	33000.00	
- Urednost zaliha.....	33000.00	

H2. EVIDENCIJA USLUGA PROIZVODNOG POGONA 03

slika 22. Posle knjiženja druge prijernice u magacinsko knjigovodstvo
Usluge su kao trošak ugrađene u proizvod **50001**

OBJEKAT : 03 - PROIZVODNI POGON

ROBNO MATERIJALNO FINANSIJSKA KARTICA Period: 01.01.2016-23.01.2016

Artikal : 20001 | USLUGE OD TREĆIH LICA | DOO TERMIKUM KRAGUJEVAC | TERMIČKA OBRADA

Jed.mere: | Poreska grupa/tarifa i stopa : -20.00 %

Prosečna Nabavna Cena

NALOG	DATUM	UD DOKUMENT BR.	ULAZ	IZLAZ	ZALIH	CENA NABAUN	CENA PROSEC	DUGUJE	POTRAZUJE	SALDO
K03-0001	05.01.2016	KC K03-0001	1	0	1	45000.00	0.00	45000.00	0.00	45000.00
K03-0002	06.01.2016	KC K03-0002	1	0	2	33000.00	39000.00	33000.00	0.00	78000.00
			2	0	2			78000.00	0.00	78000.00

PROSEČNA NABAUNA CENA.....	39000.00 din.
CENA zadnje promene.....	39000.00 din.
ZALIH.....	2
UREDNOŠT ZALIHA.....	78000.00 din.

G3. PRIJEMNICA ZA PROIZVODNI POGON

slika 23. PRIJEMNICA ZA TROŠKOVE RADNIH SATI IZVRŠENIH NA IZRADI PROIZVODA OD STRANE ZAPOSLENIH JE TROŠAK ZA PROIZVODNI POGON 03
Radni sati su utrošeni za proizvod **50001**

DATUM : 10.01.2016

PRIJEMNICA ZA PROIZVODNI POGON K03-0003

OTPREMN./FAKTURA DOBAVLJAČ:	INTERNO 9999	OD DATUMA 10.01.2016	PLAĆANJE DO DATUMA 10.01.2016			
OBRAČUN RADNIH SATI U PROIZVODNJI						
ŠIFRA NAZIV ROBE - ARTIKLA	JMR	T PDU(%)	KOLIČINA	CENA FAKTURNA	TROŠKOVI	CENA NABAUNA GP M
20002 RADNI SATI ZA PROIZVOD		0.0	500.000	250.00	0.00	250.00 50001 €
SPECIFIKACIJA PDU OSNOVICA I PDU PO TARIFAMA I STOPAMA						
T STOPA	Prethodni PDU	Ukalkulisan PDU	Osnovica PDU	Urednost zaliha		
0.0	0.00	0.00	125000.00	125000.00		
.	0.00	0.00	125000.00	125000.00		

H3. EVIDENCIJA RADNIH SATI PROIZVODNOG POGONA 03

slika 24. Posle knjiženja prijemnice u magacinsko knjigovodstvo
Radni sati su kao trošak ugrađeni u proizvod **50001**

OBJEKAT : 03 - PROIZVODNI POGON

ROBNO MATERIJALNO FINANSIJSKA KARTICA Period: 01.01.2016-23.01.2016

Artikal : 20002 | RADNI SATI ZA PROIZVOD | EVIDENCIJA IZ POGONA | PLATE ZAPOSLENIH

Jed.nere: | Poreska grupa/tarifa i stopa : -0.00 %

Prosečna Nabavna Cena

HALOG	DATUM	UD DOKUMENT BR.	ULAZ	IZLAZ	ZALIH	CENA NABAUN	CENA PROSEC	DUGUJE	POTRAZUJE	SALDO
K03-0003	10.01.2016	KC K03-0003	500	0	500	250.00	0.00	125000.00	0.00	125000.00
			500	0	500			125000.00	0.00	125000.00

PROSEČNA NABAUNA CENA..... 250.00 din.
CENA zadnje promene..... 0.00 din.
ZALIH..... 500
UREDNOŠT ZALIHA..... 125000.00 din.

I. RESURSI UTROŠENI ZA IZRADU PROIZVODA (Cena koštanja proizvoda)

slika 25. Proizvodni pogon sada u svojoj bazi podataka sadrži neophodne podatke potrebne za utvrđivanje troškova proizvodnje bilo kog proizvoda **iz posebnih programa i operacija** ovog knjigovodstvenog softvera, koje se rade prema posebnom zahtevu korisnika programa.

Slika 26. Popis svih utrošaka za objekat proizvodni pogon 03 može se dobiti iz menija u Spisku artikala: **Spisak repromaterijala**

OBJEKAT: **03 - PROIZVODNI POGON** OBRAZAC ZALIHE B3

SPISAK REPROMATERIJALA
ZALIHE: REPROMATERIJAL |Prosečna Nabauna Cena

Grupa Veza	ŠIFRA	NAZIV ARTIKLA	JMR	KOLIČINA NA ZALIHAMA	CENA NABAUNA	CENA ZALIHA PROSEČNA	UREDNOŠT ZALIHA
00 0010	00001	REPROMATERIJAL	KOM	5	20000,00	20000,00	100.000,00
02 1001	20001	USLUGE OD TREĆIH LICA		4	33000,00	39000,00	156.000,00
	20002	RADNI SATI ZA PROIZVOD		500	250,00	250,00	125.000,00
							381.000,00

Svega šifri : **3**
Svega vrednost : **381.000,00**

Ako proizvodni pogon 03 izrađuje samo jedan proizvod tada su ovo troškovi tog proizvoda, a ako izrađuje više proizvoda, za svaki proizvod posebno može se dobiti isti spisak utrošaka. Takođe, može se dobiti Popis samo za repromaterijal, samo za usluge, samo za radne sate za pogon i po svakom proizvodu.

Ako se u proizvodni pogon 03 šalje i materijal iz magacina potrošnog materijala 02 na isti način kao što je opisano za repromaterijal, tada se popis i utrošak svih resursa kompletira i obezbeđuje se maksimalan broj podataka za brzu i tačnu analizu poslovanja

VAŽNE NAPOMENE

1. Iz Proizvodnog pogona 03 ne vrši se izdavanje ni repromaterijala, ni poluproizvoda ni gotovih proizvoda. Višak repromaterijala se putem storno Izdatnice materijala vraća u magacin materijala. Gotovi proizvodi ili Poluproizvodi se Prijemnicom proizvoda primaju u magacin gotovih proizvoda ili magacin poluproizvoda sa naznakom iz kog proizvodnog pogona dolaze.
2. U proizvodnom pogonu trajno ostaju podaci o utrošcima resursa po proizvodima.
3. Prijemnica nabavljenog materijala od dobavljača za magacin materijala, knjiži se u robno knjigovodstvo magacina materijala i u finansijsko knjigovodstvo i na dobavljača i u PDV evidencije
4. Izdatnica materijala iz magacina materijala u proizvodni pogon knjiži se u robno knjigovodstvo magacina materijala i u finansijsko knjigovodstvo. Ako se to zahteva (ako je ta operacija uključena) ista Izdatnica knjiži se istovremeno i u robno knjigovodstvo proizvodnog pogona, tačnije formira se evidencija utrošaka Proizvodnog pogona
5. Prijemnica faktura za usluge od trećih lica koje su izvršene za izradu proizvoda i predstavljaju troškove proizvoda knjiži se samo u robno knjigovodstvo proizvodnog pogona čime formira evidenciju utrošaka Proizvodnog pogona.
6. Prijemnica, odnosno evidencija, radnih sati utrošenih na izradu proizvoda i predstavljaju troškove proizvoda knjiži se samo u robno knjigovodstvo proizvodnog pogona čime formira evidenciju utrošaka Proizvodnog pogona. Radni sati mogu se u Prijemnicu unositi kao broj sati puta cena sata (stvarna ili prosečna) ili kao vrednost, odnosno 1 sat puta cena koja je u stvari ukupna vrednost svih sati.
7. Analize utrošaka po proizvodu dobijaju se iz posebnih operacija programa:

REFERATI

2. Proizvodni Pogon

- Prijemnica usluga za proizvod izvršenih od strane trećih lica
- Prijem radnih sati za proizvod utrošenih po proizvodnom nalogu
- Prijem repromaterijala za proizvod uzetog po proizvodnom nalogu
- Prijem potrošnog mater. za proizvod uzetog po proizvodnom nalogu
- 1. Popis usluga izvršenih za proizvod
- 2. Popis radnih sati utrošenih za proizvod
- 3. Popis repromaterijala utrošenog za proizvod
- 4. Popis potrošnog materijala utrošenog za proizvod
- 5. Popis Proizvoda sa listom troškova

Ovaj opisani način vođenja magacinskog knjigovodstva proizvodnje putem softvera COBA Systems zahteva da se korisnik striktno pridržava svih ovde datih uputstava. U slučaju drugačijeg rada korisnika programa, neće se dobiti tačni rezultati i ispravne analize poslovanja.

Ovaj način vođenja magacinskog knjigovodstva ne dozvoljava izradu Prijemnice repromaterijala u magacin materijala bez cene materijala (samo količina).

Ovaj način Ne dozvoljava izradu Izdatnice repromaterijala u proizvodnju bez cene ili bez ispravne cene zaliha repromaterijala. Pošto je ispravna cena zaliha repromaterijala uvek prosečna nabavna cena, koja se formira pri svakom novom ulazu materijala, ovo podrazumeva da se mora raditi strogo hronološki: ne sme se raditi izdatnica za materijal za koji postoji prijemnica iz prethodnih datuma ali nije knjižena, jer će doći do izdavanja po pogrešnoj ceni, a što je još lošije, doći će do formiranja negativnih zaliha.

PRILOG A

Iz Zakona o knjigovodstvu, Pravilnika o kontnom okviru, i iz Priručnika za profesionalne računovođe Primena Kontnog Okvira za privredna društva zadruge i preduzetnike (Serbian Associations of Accountants and Auditors, IFAC, MSFI)

EVIDENCIJA MATERIJALA, REPROMATERIJALA I SIROVINA KOJI SE TROŠE U PROIZVODNJI

Nabavna cena materijala koristi se prilikom obračuna izlaza materijala za utrošak u proizvodnji drugih proizvoda (ili kod prodajematerijala). Materijal se po svojoj nabavnoj vrednosti ugrađuje u supstancu novog proizvoda. Troškovi nabavke materijala određuju vrednost zaliha materijala u knjigama u bilansu stanja. Dakle, nabavna vrednost materijala je temeljni parametar kod obračuna izlaza sa zaliha kada je u pitanju obračun cene koštanja gotovih proizvoda ili kada je u pitanju prodaja materijala.

Računi grupe 10 - Zalihe materijala u finansijskom knjigovodstvu

Račun 101 - Materijal

Prema računu 101 - Materijal, prema Pravilniku o kontnom okviru, iskazuje se vrednost zaliha sirovina, osnovnog i pomoćnog materijala, goriva i maziva i osdstupanja od planskih cena, ako se zalihe vode po planskoj ceni.

Na ovom računu knjiži se nabavka materijala (račun 101 duguje a račun grupe 43 potražuje), trošenje materijala i svi drugi izlazi materijala na troškove (račun 511, 512, 513, i 573 duguje a račun 101 potražuje).

Na kraju godine, stanje na računu 101 - Materijal, pokazuje vrednost zaliha.

Računi grupe 910 - Materijal u knjigovodstvu obračuna troškova i učinaka

Račun 910 - Materijal

Na računu 910 - Materijal, knjiže se nabavka, trošenje i stanje zaliha materijala, a na kraju godine na računu 101 - Materijal, knjiži se smanjenje ili povećanje zaliha.

Zalihe materijala

A. Zalihe materijala mogu se voditi po **stvarnoj nabavnoj ceni** ili po **planskoj nabavnoj ceni**

Obračun ulaza materijala na zalihe ili Nabavna vrednost utvrđuje se na osnovu kalkulacije nabavne cene (po knjigovodstvenom dokumentu **kalkulacija** ili **prijemnica materijala**)

Obračun izlaza materijala sa zaliha (po knjigovodstvenom dokumentu **Izdatnica materijala**), odnosno obračun utroška materijala može da se vrši primenom dva metoda:

- prva ulazna - prva izlazna (**FIFO**)
- ponderisana prosečna cena (**prosečna nabavna cena**)

Napomena:

Pošto je prema našim poreskim propisima, za izveštavanje poreske uprave propisan metod prosečne ponderisane cene, tada treba primeniti ovaj metod, jer se na kraju godine i uvek kada to poreska uprava zahteva, obračun izlaza (utroška) materijala mora uraditi po ovom metodu

Napomena:

Zalihe materijala u knjigovodstvu mogu da se vode po planskim nabavnim cenama pod uslovom da se obračun odstupanja u ceni vrši tako da se vrednosti izlaza sa zaliha svode na vrednost koja se dobija primenom jedne od metoda: FIFO ili prosečne ponderisane cene, a kako je već rečeno, kod nas zbog poreske uprave treba primeniti metod prosečne nabavne cene.

B. Materijal na skladištu (u magacinu) pravno lice vodi po nabavnoj vrednosti (stvarnoj ili planskoj), s tim što se vrednost izlaza materijala sa skladišta (trošenje materijala za proizvodnju) obračunava po metodi prosečne ponderisane cene.

Obračun po metodi "prva ulazna - prva izlazna" (FIFO) zasniva se na pretpostavci da se materijal troši (izdaje u proizvodnji) onim redosledom i po cenama po kojima je nabavka vršena.

Obračun po metodi prosečne nabavne cene utvrđuje se tako što se posle svake nove nabavke izračunava nova prosečna nabavna cena, koja može da se dobije na dva načina:

1. da se utvrđuje prosečna cena u trenutku ulaza (nove nabavke)

tako što se:

zatečena vrednost zaliha uveća za vrednost te nove nabavke pa se podeli sa zatečenom količinom zaliha uvećanom za količinu te nove nabavke

2. da se utvrđuje prosečna cena u obračunskom periodu

tako što se:

vrednost početnog stanja zaliha, uveća za vrednost nabavke u obračunskom periodu,

pa se podeli sa:

količinom početnog stanja zaliha, uvećanom za količinu nabavke u obračunskom periodu

Po utvrđenoj prosečnoj nabavnoj ceni materijal se izdaje u proizvodnji na konta 511/10 sve do nove nabavke, kada se ponovo utvrđuje nova prosečna nabavna cena.

Obračun po planskoj ceni materijala vrši se tako što se na početku svake godine utvrdi planska cena za svaki artikal materijala koja se ne može menjati u toku godine. Materijal se u skladištu vodi po planskoj ceni, a odstupanje između planske i nabavne cene knjiži se na posebnom računu odstupanja stvarnih vrednosti od planskih vrednosti. Materijal se pri obračunu troškova učinaka izdaje u proizvodnji po planskoj ceni. Na kraju obračunskog perioda troškovi materijala koriguju se za vrednost odstupanja nabavnih od planskih vrednosti, tako što se vrednost izlaza zaliha podeli vrednošću ulaza i dobijeni iznos se kao koeficijent ili kao procenat primeni na iznos obračunatog odstupanja od planske cene u obračunskom periodu. Tako se utvrđuje utrošak materijala po stvarnoj nabavnoj ceni.

Primer:

nabavljeno i knjiženo na 1010 ukupno 50 kom x planska cena 1000 din = 50.000

knjiženo odstupanje od planske cene kod nabavke na 1019 ukupno je 14.000 din

(knjiži se na 1019 potražuje sa + ili -)

dakle vrednost nabavke po stvarnoj nabavnoj ceni je $50.000+14.000=64.000$

izdato i knjiženo na 1010 ukupno 30 kom x planska cena 1000 din = 30.000
izračunat procenat izdavanja u odnosu na nabavku $30.000 : 50.000 = 0.6 = 60\%$
izračunato odstupanje od planske cene kod izdavanja je $14.000 \times 0.6 = 8.400$
(knjiži se na 1019 na duguje sa + ili -)

Napomena:

Uvođenje planske cene u evidenciju materijala ne znači odricanje od principa stvarnih troškova, odnosno stvarnih nabavnih cena, kao osnovice za procenu vrednosti zaliha i troškova. Planske cene su pomoćno sredstvo koje treba da ubrza knjiženje nabavke i utrošaka, odnosno da eliminiše čekanje dokumenata na osnovu kojih se utvrđuje cena koštanja proizvoda, odnosno nabavna cena materijala. (PRIMENA KONTNOG OKVIRA strana 246, naslov 2.2. Evidencija materijala koji se troši u proizvodnji, Savez Računovođa i Revizora Srbije, maj 2015)

Planska cena najčešće se primenjuje u proizvodnji, što omogućava neometano evidentiranje gotovih proizvoda prilikom njihovog izlaska iz proizvodnje i pre utvrđivanja cene koštanja.

Ako se zalihe materijala vode po planskoj nabavnoj ceni (planska cena se utvrđuje na početku godine i u toku cele godine je ista i ne sme se menjati), tada se u toku cele godine radi sa istom planskom cenom nabavke, pa je i sračunata prosečna nabavna cena izlaza (utroška) uvek ista i jednaka je planskoj ceni. Time vođenje zaliha materijala po planskoj ceni ispunjava i propisane uslove za formiranje prosečne nabavne cene izdavanja i utroška materijala, a takođe uprošćava rad na vođenju ulaza i izlaza materijala tamo gde uz prijem materijala ne postoje cene već se one kasnije dostavljaju od strane dobavljača.

Metoda prosečne nabavne cene pogodnija je za primenu od metode planske cene u periodu nestabilnih cena, jer neće nastupiti situacija da evidentirano odstupanje stvarne cene od planske cene bude jako veliko. U vreme nestabilnih uslova poslovanja, primena metode prosečne cene materijala podrazumeva da promene na zalihama materijala budu iskazane u realnijim tržišnim vrednostima. Kada se primeni metoda prosečne cene za materijal, ova cena utvrđuje se tako što se za svaki artikal materijala u materijalnom knjigovodstvu, a posle svake nove nabavke, izračunava prosečna nabavna cena i po toj ceni materijal se izdaje sve do nove nabavke.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Stanojević", written over the stamp.